

Brazilija

VIEŠNIA IŠ FATIMOS

50 metų pasirodymo sukak-tuvių proga Dievo Motinos statula iš pat Fatimos, kur gegužės 13 d. 1917 m. šv. Mergelė Marija apsireiškė 3 piemenėliams, yra vežinjama po visą pasaulį. Ji pasiekė musulmonų pasaulį ir net už geležinės uždangos Čekoslo-vakija. Štai dabar lydima Li-sabonos kardinolo primo Ce-rejeira ir Fatimos (Leiria) vyskupo Juozo Venancio, at-vyko į S. Paulo miestą.

Balandžio 22 d. stebuklingo ji Marijos statula pasirodė Anhangabaú slėnyje. Sunku suskaičiuoti tąją milžinišką žmonių minią, bet, kurie ge-riau orientuojasi skaičiuose, sako kad buvo arti pusės mi-lijono. Visas klonis pilnas vi-sos šautinės gatvės, namai, stogai... visur, kur tik galėjo įsisprausti, žmogus užpildė apylykė

Nuvykęs apie 14 val. jau radau žmonių minias. Negalė-damas arčiau priėti, nuspren-džiau nors iš tolo pasigrožėti tomis iškilinėmis. Bet štai at-sitikimai pro kareivius, kurie prižiūri tvarką, argumentuo-damas, kad esu kunigas, iš-munku į uždarytą. Benediktinų kiemą, kur ant gaisri-ninkų vežimo jau stovėjo, pa-ruošta į žygį Fatimos Mari-jos statula. Tenai buvo Li-sabonos patriarkas kardinolas Cerejeira ir Leirijos vysku-pas. Juodu pasveikinau, pris-iatyda as lietuviai jėzuitas. Tuoju prasidėjo eiseną, ku-rioj žingsniava ir aš šalia statulos iki ašarų susigrūdi-nęs, kalbėdamas rožančių už mūsų brangios Tėvynės liki-mą, prašydamas, kad Marija ją gelbėtų, kaip prižadėjo gelbėti pačią Rusiją, jei tik žmonės jos prašys, darys at-gailą ir kalbės rožančių. Prie intencijų prijungiau ir mūsų lietuvių koloniją, prašydamas taikos ir ramybės kad nesis-kaldytų lietuviai juoba, kad tą pačią dieną buvo švenčia-ma šventė, kaip Marijos Jė-zaus Draugijos Karalienės. Lydyjau Fatimos Mariją, kaip Jėzuitų Karalienę.

Ovacijos, bėrimas gėlių nuo lat kartojosi iki Marijos statu-la pamažu nukeliavo į aikštę das Bandeiras, kur buvo spe-cialiai Marijos garbei pasta-tyta Fatimos bazilikos minia-tūra, Prie tos bazilikos durų ant aukštumos buvo užnešta Marijos statula ir iš ten pra-sidėjo prakalbos. Kalbėjo mū-sų S. Paulo kardinolas Ague-lo Rossi, Lisabonos kardino-las primas Cerejeira ir kiti vyskupai. Kai buvo kalbamas

rožančius, jie savo kalbelė-mis aiškino džiaugsmingos da-lies paslaptis. Šimtai tukstan-čių žmonių lūpų atsakinėjo: Šventoji Marija, Dievo Mo-tina...

Pridėjau prie Marijos kojų savo rožantėlį ir toj minutej man įteikė vienas asmuo, pa-ėmęs nuo Marijos stovylos, rožių pluoštelę, kurią parvy-kęs patalpinau Mookos ko-plytėlėj.

Vėliau japonų jėzuitų vyres nysis Tėvas Ignacas Takeu-chi nusivedė mane į japonų klubą 15 aukšte prie pat Ban deiras aikštės. Iš ten galėjau matyti visas šviesas, kurias pradėjo laidyti iš įta.sytų šau-dyklų. O gražumėlis. Sakau. Jeigu danguj bus taip gražu, tai jau vien dėl to reiktų veržtis į dangų. Pasakiškame grožyje pradėjo sproginėti iš šautos raketos. Spalvų įvairu-mas ir numatytos kombinaci-jos apšvietė padangę. Tų tūkstančių raketų techniškai sutvarkyta proporcija ir švie-sų išsiskleidimas iš kiekvie-no žiūrovo išsukdavo šūkį, o kaip gražu, ot šitas dar gražiau išsiskleidė. Tas įvai-rumas ir šviesų grožis, nepa-sikartodamas ta pačia išvaiz-vaizda, tęsėsi arti valandės. Įspūdziais prisipildę ir pagar-binę Mariją, grįžome namo panašumu ir džiaugsmu ku-pinomis širdimis.

Jonas Bružikas, S. J.

Šiuo metu jėzuitų genero-las Tėvas Petras Arrupe lan-ko Brazilijos jėzuitų provincij-ias. Jis nori savo akimis pa-matyti jėzuitų veiklą Brazil-i-joje, patirti darbo aplinkybes, kliūtis ir pas sekimas. Gegu-žės mėnesį jis bu- S. Pauly. Ta proga ir Brazilijoje dir-bantieji lietuviai tėvai jėzui-tai turės progos susitikti su savo vyresniuoju ir jį pain-

formuoti apie savo darbus bei reikalus.

Tėvas Petras Arrupe, SJ prieš išrėnkant jį generolu buvo profesorius, misionie-rius Japonijoje, ten jis buvo ir jėzuitų naujokų mokytoju, ir rektorium, ir provinciolu naujos japonų jėzuitų provin-cijos. Sumaniai vadovauda-mas tai provincijai patraukė jon iš daugelio kraštų įvairių tautybių jėzuitus darbuotis Ja-ponijos misijoje. Yra parašęs japonų kalba eilę svarbių kny-gų ir mokslinių veikalų.

Tėvas Generolas asmeni-š kai pažįsta ir eilę liet. tėvų jėzuitų, su kuriais jis drauge studijavo Olandijoje, ir vėliau juos aplankė Čikagoje, važi-nėdamas po Ameriką Japoni-jos misijos reikalais.

Rio de Janeiro aerodrome jį pasitiko 30 jėzuitų tėvų ir šimtai jų klierikų bei studen-tų. Čia pat Tėvas Generolas pasveikino Braziliją, visą tau-tą, vyriausybę, pasisakė tikį į jos šviesią ateitį ir kad Bra-zilija gali tapti pavyzdžiu visai Pietų Amerikai.

T. Generolas Brazilijoje iš bus visą mėnesį, nes nori ap-lankyti visas jėzuitų provinci-jas ir ko daugiau jų namų, kolegijų, misijų. Šiuo metu jis lanko krašto vidų. Gegužės 2 Jis aukos šv. Mišijų auką S. Louis kolegijos bažnyčioje. Kas norėtų dalyvauti tose mi-šiose, tas gali gauti pakvieti-mą pas tėvus jėzuitus Moko-j.

S. PAULO. Teroristai padė-jo prie S. Paulo didžiausio dienraščio rūmų stiprią bom-bą. Ta sprogdama padarė ne-maža žalos pastatui ir išguri-no daugelį aplinkinių namų langų stiklus. Tai jau bene ketvirtoji bomba išsprogdinta S. Paulyje šiais metais. Poli-cija stropiai jieško nusikal-tėlio.

Plačiajame Pasaulyje

J.A.V.-

Adventistų kunigo Martin Luther King nužudymas iš-aukė tokias dideles juodųjų riaušes Š. Amerikoje, kad per-jas, paskutinėmis žiniomis, bu-vo padegta 5.117 namų, daug-jų visai sudeginta, išlaužta ir iš-plėšta šimtai krautuvijų areš-tuota 23.987 asmenys, nuosto-lijų apskaičiuota už 39.544,205 dolerių. Buvo išsaukta 72.800 kareivių sukilimams malšinti ir tvarkai atstatyti. Užmuštų buvo tik 43 Dabar bijoma ateinančios vasaros, nes vasa-ros karščių metu Amerikoje kur nors vis kila riaušės.

Nors Š. Amerikos presiden-to rinkimai bus tik gruodžio mėnesį, bet kandidatai lenk-tyniauja laimėti savo kandi-daturas savo partijų suvažia-vimuose, kurie įvyks šios va-saros metu. Amerikos laikra-ščiai rašo, kad labai lengvai būtų išrinktas prezidentu Ri-chard Nixon, buvęs Eisenho-werio laikais viceprezidentas ir vienus rinkimus jau pralai-mėjęs, jeigu prezidento rinki-mai būtų pravesti dabar.

Smarkus konkurentas Nixo-nui yra taip pat respubliko-nas Rockefelleris, Naujorko gubernatorius. Už demokratų partijos kandidatūrą varžosi senatorius Robert Kennedy, nužudytojo prezidento Joha Kennedy brolis, dabartinis vi-

Šio «M.L.» nr. garbės leidėjas yra

P. MEČYS PALECKIS

Tai ne pirmas kartas, kad jis šitaip padeda Mūsų Lie-tuvai. O be to jis nuosirdžiai remia savo dovanomis ir kitus lietuviškus reikalus. Beveik visuomet jo dovanomis apdova-nojami vaikučiai eglutės ir kitų parengimų metu. Geros sek-mės ir toliau jam linki

M. L. Administracija

ceprezidentas Hubert Humph-rey ir kitas senatorius Euge-ne McCarthy.

Sov. Rusija

Komunistiue Rusijos spau-da labai nepatenkinta vyks-ančiomis Čekoslovakijoje re-formomis, kur patys komunis-tai meta senus Markso ir Le-nino jau atgyventus prieta-rus ir bando įvesti demokra-tišką laisvę, o gamyboje, pre-kyboje bando grįžti prie kapi-talistinės sistemos, nors kiek ir suvaržytos. Visa tai Sovie-tų Rusijos komunistų rašei-vos vauina nevykusių, pavojingų, komunizmui labai kenks-mingu bandymu, kurį reiktų tuoju sustabdyti.

Bara prekybininkus

Prekybininkus, tai yra, val-dinių bei vadinamųjų koope-ratyvų parduotuvių vedėjus ir tarnautojus Lietuvoje peik-čia kone kiekviename žings-nyje. Net ir valdiniai laikra-ščiai mirga visokiais priekai-štais dažniausia įrodyti nenu-ginčijamais faktais.

O tačiau Maskva ir šiemet, kaip ir pečiai, tuos peikia-mus Lietuvos prekiautojus pri-pažino geriausiais visoj savo imperijoje, ir vėl jiems pasky-rė pirmūnų vėliavą.

Iš to daroma išvada, kad to-ji vėliava nėra gerumo žen-klas, o tik ženklas, kad kitur sovietijoje su prekyba esama dar prasčiau, negu Lietuvoj.

(E)

Degė Vilnicus universitetas

Balandžio 3 d. TIESA papa-sakojo, kad balandžio 1 die-nos ankstyvą rytą, apie 4 va-landą, buvo kilęs gaisras vil-niaus universiteto biblioteko-koje. Ugniagesiams buvę pra-nešta apie gaisrą tik 4 val. 39 min, ir tik tada jie netru-kus atvyko į gaisravietę. Esą pranešimas kažkodėl buvęs uždelstas (o gal ugniagesiai ne iš karto patikėjo, manyda-mi, ar tai ne «balandinis pekš-tas»...). Kiekvienu atveju, ug-niagesiams atvykus, degė ne

tik bibliotekos fojė, bet ug-nis jau buvo persimetusi ir į knygų saugyklą. Dabar, esą, «tiriamos šio įvykio priežas-tys ir gaisro padaryti nuos-oliai».

(ELTA)

Nuskriaustas meni-ninkas

Vasario mėnesį Vilniaus operos teatre buvo gauta te-legrama iš Maskvos — pra-nešimas, kad dirigentas J. Aleksa kviečiamas dalyvauti dirigentų patikrinime, kuria-me turėjo būti atrinkti Sovie-tijos dirigentų atstovai daly-vauti tarptautiniame konkur-se Romoje. Apie tai, tačiau, J. Aleksai nebuvo laiku pra-nešta, ir jis nenuvyko į tą patikrinimą.

Keletas menininkų vėšame laiške griežtai smerkė ope-ros direktorių už tokį kvietimo nušlėpimą. Nors nežinia, ar rusų komisija būtų siuntu-si Aleksą į Romos konkursą, bet dabar dėl nesiuntimo kal-tas liko operos direktorius, nes nedavė progos Aleksai nė pabandyti...

Ta žinia sukėlė nemaža su-sijaudinimo. Sakoma, ka ope-ros direktorius dėl telegramos turinio laiku nepraneši-mo Aleksai esąs išpėtas, ta-čiau nerasta pagrindo tvirtinti, jog operos direkcija taip pasielgė tyčia.

Buvo klausama, ar Aleksa negalėtų būti vėliau pakvies-tas į tą patikrinimą. L.M. re-dakcija praneša, kad, deja nors gal operos direkcijos ke-tinimai ir nebuvo tedencingi, bet jau vėlu.

Taip lietuviai kultūrininkai Vilniuje pajuto veikimą dės-nio — «Maskva nusprendė — byla baigta». Jeigu Lietuva nebūtų nuo Maskvos taip pri-mašausoma, kaip yra, tai Lietu-vos kandidatų į tarptautinius konkursus atrinkimas būtų at-šiekamas ne Maskvoj, o Vil-niuj, ir jis nepriklausytų nuo tokių «mobilizacinių šaukimų» iš Maskvos, kuriuose pirminė atranka jau padaryta, lietuvių menininkų nuomonės ne nesi-klusus. Prieš tokia tvarką Lietuvos menininkams yra pagrindo protestuoti, negu prieš tokį direktoriaus pavė-lavimą įteikti rusų komisijos šaukimą.

(ELTA)

Martin Luther King

PETRAS PAKALNIS

REDAKCIJOS ĮVADAS:

Š. Amerikoje, balandžio 4 d. baltosios rasės vyrukas nušovė baptistų kunigą, juodosios rasės Martin Luther King, kuris buvo vienas pačių žymiausių negrų kovotojų už lygias ir pilnas žmogiškas teises juodajai rasei Amerikoje. Jis kovojo tik taikiu būdu, Turėjo daug sekėjų. Bet jo taktika nepatiko negrams karštakošiams, kurie mano peiliais, šautuvais, gaisrais ir plėšimais per keletą mėnesių viską sau laimėti. Kingo nušovimas nepaprastai sukrėtė visą Š. Ameriką. Apie velionį Martin Luther King, jo gyvenimo darbą, mirtį ir įsitikinimus gražiai mums rašo iš Čikagos Petras Pakalnis.

Kartais dideli dalykai turi labai neįdomią ir nereikšmingą pradžią. Taip prieš 14 metų viena JAV negrė, vardu Rosa Parks, įlipo į apytuštį autobusą Montgomery mieste ir atsisėdo baltiesiems skirtoje vietoje. Jai skaudėjo kojas, ir ji nenorėjo eiti į autobusą. Nors tuo savo elgesiu neperžengė jokio įstatymo, bet šoferis jai liepė sėstis kitoje vietoje, o kai ši nepaklausė, policija ją areštavo.

Tame pačiame mieste gyveno jaunas baptistų pastorius, vardu Martin Luther King. Sužinojęs apie negrės areštavimą, jis ir kiti žymesnieji to miesto negrai nutarė boikotuoti autobusų bendrovę. Kad tas boikotas nepakenktų patiems negrams, King buvo pavesta organizuoti kitas susisiekimo priemones ir prižiūrėti, kad niekas nevažiuotų autobusais. Boikotas užsitęsė virš vienerių metų, ir autobusų bendrovė bankrutavo. Tuo tarpu vyriausias JAV triūnas pakelbė, kad negrų ir baltųjų segregacija autobusuose yra prieš Amerikos konstituciją.

Padrasinti tų dviejų laimėjimų, King ir jo draugai iš-

teigė savotišką organizaciją, kuri turėjo vadovauti negrų sąjūdžiui ir ginti įgimtas jų teises. Jie norėjo, kad negras būtų laikomas tikru žmogumi ir pilnateisiu JAV piliečiu. King tapo tos organizacijos pirmininku ir ideologu. Jo nuomone, kiekvienas žmogus turi pareigą priešintis blogybėms, bet tik taikiomis priemonėmis. «Dar jaunas būdamas», taip jis sakė apie save, aš supratau, kad religinius principus reikia taikyti kasdieniam gyvenimui. Sekdami savo tikslo, mes turime atsisakyti ne tik ginklo, bet ir neapykantos. Mane įkvėpė šv. Raštas ir Gandhi».

Įkalęs tuos principus į galvą savo draugams, King užsimojo plačiau ir pradėjo ginti negrų teises, kur tik jos buvo niekinamos. Organizudamas eisenas, demonstracijas ir pan., jis sutraukė minias žmonių ir atkreipė dėmesį į negrams daromas skriaudas savaimė aišku, kad tame krašte kur buvo gerai įsigalėjusi Ku Klux Klan organizacija, King turėjo nuolatos rizikuoti savo gyvybe. «Aš žinau» prisipažino jis kartą viešam žurnalistui, «kad išstaciau savo gyvybę pavojun.

Bet aš nugalėjau mirties baimę». Iš tiesų, jis buvo areštuotas, kalinamas, mušamas ir persekiojamas įvairiais būdais. Po jo namu buvo padėta bomba. Viena negrė suvarė į jo krūtinę peilį. Bet King tiesiai ėjo savo keliu ir nepabūgo nei smurto, nei grasinimų, nei šmeižtų. Turėdamas aštrų protą ir gerą iškalbą, jis taikė krikščionybės dėsnius šių dienų sąlygoms ir giliai tikėjo, kad vieną dieną visos rasės ir klasės gelės taikiai sugyvent. Keli ūni versitetai davė jam garbės daktaro titulą, popiežius jį šilintai priėmė Romoje, o Švedija suteikė jam Nobelio taikos premiją, Martin Luther King pasiekti rezultatai yra dideli, ir jis buvo laikomas šių dienų pranašu.

Balandžio 4 dieną jis žuvo nuo baltojo rasisto fanatiko kulkos.

Po jo mirties į kelių didesnių JAV miestų gatves pasipylė tamsūs gaivalai, beveik 100% jauni negrai, degino

namus, plėšė krautuves, daužė langus ir pradėjo šaudyti, kur papuola. Kai policija nebepajėgė suvaldyti tos pakvaišusios minios, buvo pašaukta tautinė gvardija ir kariuomenė. Nors žymiausieji negrų vadai, JAV prezidentas ir net pati King našlė prašė visų nenaikinti turto ir gyvybės, bet tie gaivalai dūko keletą dienų ir tik tada apri- mo, kai buvo uždrausta vaikėzams rodytis vakarais miestų gatvėse. Per tą savotišką maištą ir plėšikavimą iki šiol žuvo 32 žmonės, apie 2.000 buvo sužeistų ir keli tūkstančiai areštuotų. Vien tik Čikagoje įvyko apie 300 gaisrų, o nuostoliai siekia šimtus milijonų.

Pasibiaurėjęs tais įvykiais Roy Wilkins, vienas žymiausių negrų vadų, pasakė, kad «tie plėšikavimai išniekino King atminimą». Kitas žymus negras taip išsirikė: «Aš nemačiau auliūdusių veidų, bet tikrą karnavalą». Baptistų kunigas Walker, artimas King

hondradarbis, taip išsireiškė: «Tie jauni negrai nesupranta mūsų darbo prasmės».

Martin Luther King laidotuvės buvo labai iškilmingos. Jose dalyvavo JAV viceprezidentas, senatorius Kennedy, visų konfesijų atstovai ir apie 150.000 žmonių minia. Ji sudarė 6 kilometrų eiseną. Pa- geidaujant King našlei, kars- tą vežė ne automobilis, bet 2 mulai, ištikimi negru draugai ūkio darbuose. King atmini- mui bus pastatytas knygynas- muziejus už 2 milijonus dole- rių.

Gražiausią paminklą King pasistatė savo darbais, žo- dziais ir raštais. «Jei aš ne- turėsiu jokio sekėjo», taip jis sakė minioms, «aš pasiliksiu vienas už tai, kad reikia siek- ti tikelo taikiu būdu». Taip jis darė visą savo gyvenimą ir už tai buvo pagerbtas ir gyvas, ir miręs.

Paskutinį vakarą prieš mir- tį King taip kalbėjo: «Neži- nau, kas dabar įvyks. Mūsų laukia sunkios dienos. Bet aš tuo nesirūpinu, nes pasiekiau kalno viršūnę. Kaip kiekvie- nas žmogus, taip ir aš norė- čiau ilgai gyventi. Ilgas gyve- nimas turi savo vertę. Bet tuo aš nesirūpinu. Aš noriu vykdyti Dievo valią. Pažvel- gęs nuo kalno viršūnės, pama- čiau Pažadėtą Žemę. Galimas daiktas kad aš jos nepasiek- siu, Bet aš noriu jums pasa- kyti, kad mes pasieksime Pa- žadėtą Žemę. Todėl šandie- ną aš nieko nebija. Mano aky- matė ateiinančio Viešpa- ties garbę».

Kitą kartą jis taip išsireiškė: «Mesvarbu, kaip ilgai gy- vensi. Svarbu, kad gyventum dorai». Jis pats sulaukė tik 39 metų amžiaus, bet ilgai gyvens amerikiečių, ypač ne- grų širdyje, atmintyje ir isto- rijoje.

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskritis, doku- mentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Rezidencija:
R. Joaquim Piza, 204
Tel. 31 2548

Raštinė:
15 de Novembro, 244
4.º - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

JONAS JAKUTIS

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daik- tų, indų bei darbo įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

Gintarė Banatyte-Ivaškiene

Baltasis Stumbras

PREMIJUOTA ISTORINĖ APYSAKA JAUNIMUI

(tęsinys)

Paprašysiu tau eiti, o pas- kui padėsi mums sargybą eiti, — kalba berniukas, ke- ten damas šiurkštų vilkiuko plau- ką.

— Tavo vilkiukas, Audry, tris dubenis sriubos išlakė, daug kaulų sutriuškino, Alka- nas jis tikrai nėra, — sako tuo metu į kambarį įeidama, Liūnė. — Iki vakarienės dar yra laiko, todėl eikite su ma- nimi, parodysiu jums nakvynes. Nežinia, ar šią naktį teks miegoi.

Per kiemą jie nueina į gy- venamus namus. Berniukas ir Draugužį Liūnė palieka vie- name kambaryje, o Varpūnė nusiveda su savimi. Po vaka- rienės galės ir Rintą aplanky- ti. Jo koja sutinusi. Dar ke- lias dienas nesikels.

VAKARAS;

Vėsus ankatyvo rudens va- karas. Keletas pastvėlavusių

žlogų čirpsi krūmuose, pievo- se ir stogų siauduose. Iš apa- čios jiems pritaria vakarinis varlių kurkimas. Nėra nė ma- žiausio vėjelio.

Po vakarienės visi Vaivo- ros gyventojai susirenka po didžiąja liepa. Puslankiu ap- stoja seną aukurą. Matyti ja- me nuo amžių švenčia ugnis- kurenta. Aukuro viršūnis nuo- ugnies suanglėjęs, pajudęs. Jame iškalti šeši negilūs įdu- bimai. Pakraščiu eina du grioveliai, iš to paties akmens išskaptuoti. Deginamų grūdų dūmai kyla į dangų balta juos- ta. Krivis šnabžda maldos žo- džius, Laikas nuo laiko, ma- žu samteliu iš kurio nors įdu- bimo pasėmęs rausvų argels- vų miltelių užberia ant grū- dų. Tada sušnypščia ugnelė, ir dangun driekiasi raudoni ir juodi dūmai. Nejudą nė vienas liepos lapelis. Audrys dar niekad nėra stovėjęs taip arti didžiojo aukuro. Dar nie- kad jis taip nuoširdžiai Pra-

amžių nėra prašęs pagalbos.

— Neleisk, Praamžiau, Ava- rui mūsų surasti. Paklaidink jį girioje, prigrindyk jo plėši- kus liūne. Atsiųsk mums pa- galbos... — šnabžda jo lūpos.

Po apeigų krivis, atsisėdęs ant šalia aukuro įkasto stul- pelio, kreipiasi į visus:

— Lokys išdalins ginklus. Vaivora šianakt kovos. Nors dar anksti, eikite visi poilsio.

Ir Vaivoros gyventojai gū- džia sutartine atsako:

— Telaimins Praamžius!

Skirstosi pamažu nenoro- mis, lyg bijodami atsitolinti nuo šventosios liepos prie- gliosčio. Audrys, Gendrutis ir Varpūnė nueina aplankyti Rinto. Mergaitė nešasi puokš- tę gėlių. Rinto kambaryje pa- merkia jas moliniame inde- lyje.

Nugalėjęs didįjį skausmą, Rintas klausosi jų pasakojimo. Pirmiausia jie turi papa- sakoti, kaip visi atsirado Vai- voroje. Rintas buvo netekęs sąmonės ir neatsimena, kad jie būtų ėję kūrgrinda, kad juos Gedainis pasveikinęs, vis

ką išklauses, atsidūsta:

Judu su Gendručiu lai- mingi, kad galėsite Vaivorą nuo užpuolikų ginti. O aš dėl to šerno turiu lovoje tysoti.

— Gal niekas ir nepuls? Juk Avaras tik su dviem ka- lavijuočiais nedrįs, — ramina Gendrutis.

— O ar neatsimeni, kaip kalavijuotis pasakojo, kad jie girioje būstinę turi? Daug jų, tų plėšikų.

— Kaip ten bebūtų, o jau- tu, Rintai, turėtum nesijaudin- ti dėl to, jei negalėsi gynime dalyvauti. Ir taip esi didvyris. Mums krivis pasakojo.

— Ir jis žino?... Tai Vaiš- vilkas nepaklydo anuomet? Jis saugiai grįžo į Prūtą?

— Taip, taip! Saugiai grįžo į Prūtą, dar saugiau pas tėvą Voruton. Valdovas Mindaugas nė nežino, kaip tau atsidė- kot

— Ar atsimeni, kai stum- bras į tave žiūrėjo? — staiga paklausia Audrys.

— Koks stumbras?

— Gi baltasis!

— Kada žiūrėjo?

— Kai gulėjai sužeistas gi- rioje.

— Nieko nežinau. Apie ką judu kalbate?

— Jis tikriausiai miegojo, Audry, — taria Gendrutis. — Geriau, papasakokime jam apie viską.

Išklauses Rintas nudžiunga.

— Jei taip, tai mes netru- kus pamatysime valdovą ar- ba jo sūnų Vaišvilką. Baltasis stumbras jų ieško.

— Jis nujaučia, kad tu val- dovui gera padarei. Gal ta- ve, namo grįžtant, jis slapta atseks Mindaugo pilin.

— Pamatysime, pamatysi- me, — džiūgauja Rintas. Bet tuoj ir vėl nusimena. — O vis dėlto negalėsi su jumis sargybos eiti... Dabar aš nie- kam nenaudingas. Net iš Draugužio daugiau naudos.

— Pakaks kalbėtis. Prašo me visus poilsio. Nesirūpink Rintai, tu dar daug žygių lai- mēsi, — paguodžia jį įėjusi Ramina.

(B. D.)

◆◆◆

LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RUA LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.
TELEF. 92-2263

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIREKTOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr.\$ 10,00 visoje P. Amerikoje. GARBĖS PRENUMERATA N Cr.\$ 25,00. GARBĖS Atskiro numer. išleidimas N Cr.\$ 60,00 Paskiro Nr. Kaina Cr.\$ 20 SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr. \$ 15,00 paskutiniajame N Cr.\$ 10,00. viduriniuose puslapiuose N Cr. 5,00 Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Australijos lietuviai labai domisi

Australijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas S. a. rušis balandžio 2 d. rašytame laiške praneša, kad Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba savo ir didžiųjų Australijos lietuvių kolonijų vardu reikiama pasitenkinimą dėl Vliko pirmininko dr. J. K. Valiūno apsilankymo, jo nuosirdžių ir išsamių paaiškinimų apie Vliko ir visų lietuvių laisvajame pasaulyje vieningą darbą siekiant Lietuvos laisvės. Aso, kad

«Visose kolonijose tautiečiai laukė gerb. dr. Valiūno su dideliu susidomėjimu ir iš klausė jo pranešimus su pasigėrėjimu. Negalite įsivaizduoti, kad kiekvienoje kolonijoje dr. Valiūnas kaibėjo daugiau kaip po valandą, o paklausimai ir atsakinėjimai užtrukdavo iki pusterčios valandos. Bet visus tai vyko sklandžiai, nuosirdžiai ir kultūringai.

«Vliko pirmininko apsilankymas Australijoje plačiai nušakabėjo Australijos spaudoje ir radijo bangose. Dr. Valiūną priėmė Sydney arkivyskupas kardinolas Gilroy, o THE

CATHOLIC WEEKLY idėjo pasikalbėjimą «u juo»,

Toliau Australijos LB pirmininkas rašo, kad Vliko pirmininka Canberroj priėmė užsienio reikalų viceministras (nei paties užsienio reikalų ministro, nei premjero tą dieną sostinėje nebuvo) po to Vliko pirmininkas turėjo pasikalbėjimą su žurnalistais. Tokį pasikalbėjimą pirmininkas turėjo ir Melbourne. Adelaidėje pasikalbėjimas buvo perduotas per radiją. Rašydamas laišką, Australijos LB pirmininkas dar neturėjo Canberros ir Melbourne laikraščių, tad pridėjo tris pavyzdžius iš Sydney ir Adelaidės, kitus pažadėjo atsiųsti vėliau «žodžių», baigia pranešimą Australijos LB pirmininkas, «Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas atliko didelį darbą Australijoje. Ne tik plačiau supažindino Australijos gyventojus australus su Lietuvos byla ir lietuvių tautos kančiomis Sovietų Rusijos okupacijoje, bet praskaidrino ir lietuvių tarpe per daugelį mūsų susidariusias nepalankias nuotaikas vlika atžvilgiu.

IR AUSTRALU SPAUDA PALANKI

Dėmesį patraukiančios antraštės Australijos laikraščiuose prie juose perteiktų pasikalbėjimų su Vliko pirmininku dr. Valiūnu liudija, kad Vliko pirmininkas Lietuvos byla laikraštiniams dėstė aiškiai ir laikraštiniškai ji gerai suprato.

THE CATHOLIC WEEKLY (Sydney, kovo 28) pateikė klausimą — Kodėl Lietuva siekia nepriklausomybės. Ir atsako į antraštę iškelta ištrauka iš dr. Valiūno pareiškimų:

«N a u r u (6900 gyventojų) gavo nepriklausomybę. Mes tereikalaujame to paties Lietuvosai».

Ir teksto vidury pabrėžtas australame plačių aiškinimų nereikalaujamas pavyzdys:

«Kraštas (Lietuva) — maždaug Tasmanijos dydžio — techniškai yra sudėtinė SSSR dalis. Bet tai tik gražus vardas dalykui, kuris iš tikrųjų

yra rusų kolonija, — ir ta tokiu metu, kai kolonializmas miršta»...

THE ADVERTISER (Adelaidė, kovo 25) antraštėje pareiškė, kad «Rusų okupacija Lietuvoje Jungtinėms Tautoms» (spręsti), nes — cituojama iš dr. Valiūno atsakymo — «Baltijos valstybės — Lietuva, Latvija ir Estija — yra vienintelės Europoje dar likusios kolonijos».

DAYLY MIRROR (Sydney, kovo 21): «Egzilai prašo pagalbos. Nori, kad Australija padėtų laisvės planui». (Atsakoma, kas yra Vlikas, ko jis siekia, ką daro, pridėta pirmininko nuotrauka). «Jei pajėgėi išlaikyti žmonėse susidomėjimą Lietuva, ji tikrai vėl atgaus nepriklausomybę», cituojamas vienas iš dr. Valiūno pareiškimų.

(ELTA)

Lietuvišku uždaviniu srovėje

BRONIUS ZUMERIS

Ne kartą esame skaitę įvairių samprotavimų apie mūsų tautos ar jos dalies išsilaikymo išeivijoje klausimus. Daugumai jų yra būdingas vienas bruožas — jei žydų tautos tremties dokumentai savo turiniu ir mintimi nukreipta Dievo link, tai lietuviškuose baruose šis reikalas beveik vienbalsiai nutylimas. Daug laisvės metais brūkstelėjome Dievo vardą iš valstybės kons titucijos ir jo vietoje įrašėme tauta didžiąja raide. Apseina me panašiai ir lietuviškoje tremties chartoje, Dievas tapo lyg ir neišvengiamu pridėtinu, bet joku būdu ne esminiu dalyku. Jei žydų tauta savo vergijos metais išsigelbėjimą matė Dievuje, tai mūsų žvilgsnis nukreiptas į mūsų pačių jėgas ir kitų valstybių vadovų malonę. Žydai suprato savo tautos nelaimę kaip Dievo bausmę, gi mes suprantame kaip kitų tautų primestą prievartą. Jei prisikėlusio Kristaus apaštalai, nors ir klaidingai suprasdami, klausė: «Viešpatie, ar šiuo laiku tu sugrąžinsi karalystę Izraeliui?», tai mes ne tik nedarome šios «kla dos», bet ir viso nenorime duoti pirmenybės Dievai. Didžiojoje savo veiklos dalyje mes lyg prisdengiamo, kad nesame Dievo sutverti žmonės, atsakingi prieš Jį net ir mažiausioje akimirkoje. Daug raštų, memorandumų, konferencijų ir suvažiavimų buvo keliolikos metų laikotarpyje. Tačiau kiek suvažiavimų ir atgailos konferencijų buvo padaryta Dievo garbei? Ištiesė kaklus laukiame, kada atominės bombos išspręs problemas ar prašvies laisvę. Viską apsprendžiame ir matuojame žemiškais mastais, tarytum nieko nėra galingsnio už juos. Kuriame šiaudų gniūžtes, aplink jas sutūpę šildomės ir jų šviesoje gesiname dangaus žvaigždes.

Tremties gyvenime mes reikalingi dviejų dalykų: valios ir tikėjimo. Tačiau ir geležinė valia sudyla, jeigu jos neišildo tikėjimas. Sunkios pareigos atliekamos tikėjimo šviesoje yra lengvos. Var-

gingiausia kelionė neša viltį, jeigu jos vadovas yra Dievas, Kas gali būti labiau patiprinančio ir paguodžiančio, jei ne šie Šv. Rašto 23 psalmėje pasakytieji žodžiai: «Nors aš ir tamsiausiame siėnyje keliaučiau, nebijau jokios nelaimės, nes tu, Viešpatie, esi su manim». Su pasišventimu atlikti tai, ko Dievas nori; priimti tai, ką Dievas yra lėmęs, tai kelias, kuriame nieko nėra svarbu, kurioje šalyje jie gyvena, kurioje yra labiausiai bu, kokį jie veda gyvenimą: Dievui pašvęstą ar tą, dėl kurio turėsime gailėtis. Gera yra žinoti pasaulio geografiją, bet dar svarbiau žinoti tą geografiją, kuri rodo rodo žmogaus santykį su Dievu ir nustato visos tautos žvilgsnio kryptį.

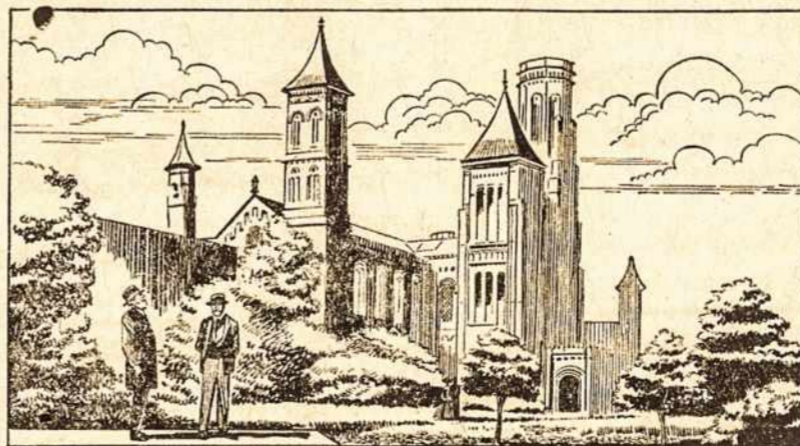
K. Šimonio «Girių giesmėse» randame šitokį vaizdelį: «Susirinkę plataus pasviečio milžinai galiūnai ilgai galvojo, tarėsi, kalbėjo ir nutaė pastatyti aukštame kalne didelius sau rūmus... Iš didžiųjų kalnų kieto juodo granito ir baltų kaip sniegas marmuro tašė didelius luitus, lygini ir krovė į storas būsimų rūmų sienas... Pastatė galiūnai rūmus su devyniomis eilėmis, po devynias lieknas lyginto marmuro kolonas ir aukštą, siekiantį dangaus debesius, bokštą su kuoru... O rūmų vidų išpuošė brangiai akmenimis ir auksu išmargino. Pačiame gi rūmų viduryje pastatė didelį, krikščionių kvepiančio saldaus vyno odą pasaldinti garbės ir džiaugsmo dievai... Bet štai atėjo iš tyrų slėnio maža skruzdelytė, įsiliaužė į rūmus ir, įkopus į bokšto viršūnę, išsiperėjo šeima, o ta šeima išperėjo kitas šeimas, ir pasklido po visą plačių rūmų vidų iki kiemo sienų ir užtersė skruzdės visus rūmų kampus ir rūmų kampus ir saldų džiaugsmo vyną... Milžinai galiūnai nerado būdo išvartyti visoms skruzdelytėms iš pilies rūmų sienų, susirinkę tarėsi ir supykę nutarė sugriauti didžiuosius rūmus... Susiūbavę rūmai griuvo, trupėdami į dulkes ir šipulius... Taip galiū-

nai, sugriovę rūmus, išsikirstė apmaude po platų pasaulį — be valios, be džiaugsmo, be vilties... O skruzdelytės iš rūmų dulkių ir šipulėlių susikrovė sau tinkamus rūmus ir ramiai tebeviešpatauja».

Pasaulį tvarkančių milžinų akivaizdoje esame tos mažos skruzdelytės, kopiančios į bokštą — artėjimo prie dieviško sosto simbolį. Iš gyvomo neprivailome daug reikalauti — tik Dievo palaimos. Tada sugrius milžinų pastatai ir ant griūvėsių užtekės laisvės. Būkime verti tos palaimos! Tai pats didžiausias rūpestis ir visų pareigų pareiga. Tegul ta tremtis būna ištisa giesmė; visi darbai — ištisinė malda; visi žingsniai — auka ant Visagalio aukuro. Pasitraukdami į tremtį, pakeitėme dangaus skliautus, bet dėl to neturi pasikeisti dvasinė būseną. Viską, ką Dievas siūnia, yra gera, tik mes ne viską suprantame. Iš to nesupratimo prisideda savaip suprastų reikalų, savaip išsiaiškiname ir dėl to turime kentėti. Daugiausia žmogus kenčia dėl savo paties sukurtų dalykų iškreipamas Dievo vaitį. Tas pat — liečia ir tautos kančias. Dievas labai dažnai beldžiasi, norėdamas paukslinti mūsų veiksmus, tik visa nelaimė, kad mes dažniausiai būname ne namuose, kada jis ateina prie mūsų durų norėdamas padėti, ir atmesa duris, kurioms priimti esame nepasiruošę, nelaukiame ar tiesiog nemokame jų priimti.

Gegužės pirmoji, darbininkų šventė, buvo praeita šventi 1890 m. Amerikos darbo federacijos suvažiavimas, įvykęs 1888 m. St. Louis mieste, nutarė pradėti kovą dėl 8 val. darbo dienos. Kovos pradžiai paskyrė 1890 m. gegužės 1 d. O 1889 m. liepos 14-21 d. vykęs internacionalo suvažiavimas pasisakė už 8 val. darbo dieną ir pritarė minčiai gegužės 1 d. turėti kaip darbininkų šventę.

1892 m. Vilniuje buvo suroštos demonstracijos, reikalaujančios 8 val. darbdienio. Lietuvoje 1919 m. bal. 30 ministerio pirmininko P. Leono ir darbo ir socialinės apsaugos ministerio J. Paknio įsakymu gegužės 1 buvo paskelbta darbo žmonių ir tautų solidarumo šventė.

Washingtonėje yra Smitsono institutas. Jame yra eilė muziejų, galerijų, patalpų mokslui tyrinėjimams.

Jį įkūrė anglas James Smithson, atidavęs tam institutui visą savo turta, 550 tūkstančių dolerių.

Vėliau prisidėjo ir kiti tam institutui išugdyti. Tas institutas dabar yra didelis kultūros centras Šiaurės Amerikoje.

MŪSU JĖGOS, MŪSU ŽINIOS, LAISVAI LIETUVAI TĒVYNEI

Prieš srove

TIHAMER TOTH

Įsivaizduok vyriausią didelės armijos vadą, pasitęsusių planus ir studijuojantį busimų kautynių vietą, nuo kurios parinkimo pareina tūkstančių gyvybė. Jo kambaryje uždrausta garsiai kalbėti. Pats vadas sėdi pasilenkęs ant milžiniško žemėlapiu, kuriame pažymėtas kiekvienas kelias, kiekvienas takas, kiekvienos baterijos vieta ir kiekvienas priešų apsikimas. Aplinkui jį nepaprastai triukšmas: telefonas skamba, už lango ūžia automobiliai, lėktuvai laksto, kad nustatyto būsimo mūšio vietą — ir vadas turi šitame triukšme nesuklysti. Jis turi ramiai, šaltai ir aiškiai viską apsvastyti, ir tik tada duoti įsakymus. Tai savarankiško būdo vaizdas.

Tik tas, kas laikosi savo įsitikinimų, nepaisydamas jokių pasityčiojimų, tik tas yra tvirto būdo. «Contra torrente — prieš srovę!»

O kas visuomet klausia: «Ką žmonės pasakys», tas dar toli gražu neturi tvirto ir pastovaus būdo, tas yra tik žmonių baimės vergas.

Danielio pavyzdys

Pranašas Danielius, būdamas 14 metų, pateko į Nabuchodonozoro nelaisvę, ir buvo apgyvendintas karališkam dvare. Gali įsivaizduoti, ko kių pagaudų ir vilionių jis buvo ten apsuptas. Bet jis pasakė: «Būsiu ištikimas savo Dievui ir nevalgysiu uždraustų valgių». Trejus metus tęsėsi gundymai, bet jis išsaugojo savo sielą nepaliestą nuo visokių marmuro rūmų vilionių. Tai buvo tvirto būdo jaunuolis.

Universiteto studentas raso:

«Manau, jog esu patekęs tarp blogiausių žmonių. Gyvenu vienas, atsiskyres, neturėdamas nė kokio draugo... Tiesa, čia yra linksmų draugijų, bet jos viską tik išniekina ir pažemina. Jos iškraipo dainas ir į jas įterpia žodžių, apie kuriuos net mąstyti negalima. Jos skaito knygas, pilnas didžiausių nešvarumų. Čia aš išgirstu tokių daiktų, apie kuriuos pirmiau neturėjau jokio supratimo. Didžiausias viso to «meistras» yra vienas savanoris, kuris visą savo menką mokslą naudoja ko daugiausia blogų juokų sugalvoti. Jei tik būdavo galima, aš visada išeidavau iš kambario. Bet dažnai to padaryti negalėdavau. Tada sėsdavome visi aplink stalą ir savanoris pradėdavo savo pliauškalus. Aš bandydavau ką nors veikti ir negirdėti jo žodžių. Bet jie mane priversdavo klausyti ir tu būdu pasidariau jų pašių objektu. Jau norėjau pasiskųsti viršininkui, bet laimei mane perkėlė į kitą skyrių. Dabar vėl esu laisvas ir niekas manęs neverčia bjaurių kalbų klausytis». — Štai didvyriškas būdas. Jis drįso ir prieš srovę plaukti!

Mokiniai — visa klasė

Vengrų komunos metu mokiniams buvo uždrausta prieš pamokas melstis. Vienoj didmiesčio mokykloj, kartą ateina mokytojas — «draugas» — į klasę ir liepia mokiniais sėstis. Tie stovi. «Kas čia? Sėskit!» — Mokiniai šaukia visį kartu: «Mės dar nesimeldėm!» Draugo akys byks telėjo ugnimi: «Ką, ar jūs nežinote, kad nereikia melstis?!» — «Mes dar nesimeldėm», atsako vėl visi ramiai. Kas daryti? «Tad melskitės»... nusiėjo mokytojas. Tai buvo tikrai jauni didvyriai.

Kaip krioklys

Tvirtos valios vyras, lyg vandens krioklys, prasimuša kelią ir pro uolas, o drąsios, savarankiškos ir didvyriškos sielos, lyg piramidės, ir lėkštos, moderniškos, becharakterystės ygmės. Nedaugeliui pasiseka atlikti pasaulį sujungiančių darbų. Greičiausiai tau gyvenime neįsitaisys nė progos tokį darbą padaryti. Bet tavo gyvenimas gali būti didvyriškos drąsos pavyzdžiu jei tik mažas kasdienines pareigas atliksi sąžiningai ir ištvermingai.

Bailiai

Tik nereikia bijoti pasipūtėlių. Jei tik drąsiai dėl savo principų tarsi žodį, tuoj pamatysi, kaip tavo priešai traukiasi atgal. Juk jie yra bailiai, einą netikrais keliais, todėl juos baugina kiekviena drąsi mintis, kiekvienas griežtas žodis.

Indijos poeto pastaba

Indijos poetas Rebindranath Tagorė, keliaudamas po Europą tvirtino, kad krikščioniškųjų Vakarų dorovė stovi žemiau negu stabmeldiškųjų Rytų. Materialinė 19 šimtmečio dvasia, paneigusi sielą, idealus, Dievą ir amžinybę, privedė Vakarų kultūrą prie galio, ir dabar nėra jokios kitos jėgos, galinčios apsaugoti ją nuo žuvimo, kaip tik religinga jaunuomenė. RELIGINGA JAUNUOMENĖ vadinasi ne ta, kuri tik iš viršaus atrodo katalikiška, bet kuri turi drąsos katalikybės dėsnius ir gyvenime vykdyti, kuri nesigėdi prie kiekvieno darbo, prie kiekvieno žodžio, prie kiekvienos minties pridėti: «AŠ ESU KATALIKAS!» O jei esu katalikai, tai katalikiškai ir gyvensiu tiek dabar, — mokydamasis, tiek vėliau dirbdamas savo pašaukimo darbą. Būsiu ištikimas savo Dievui ir savo šventiems idealams.

ŠATRIJOS RAGANA

Šiais metais sueivia lygiai 90 metų nuo lietuviškos rašytojos Šatrijos Raganos gimimo.

(pabaiga 5 pusl.)

HISTORIAS VERDADEIRAS — O INSTITUTO SMITHSONIANO (2. de 8)

A doação que tornaria uma realidade o Instituto Smithsonian chegou em agosto de 1838, na forma de 105 sacos de moedas de ouro inglesas. Durante 8 anos seguintes, houve sérios debates no Congresso dos Estados Unidos. Alguns congressistas queriam que o dinheiro fosse empregado em escolas, outros em bibliotecas e um grupo achava que a doação feria a dignidade do país.

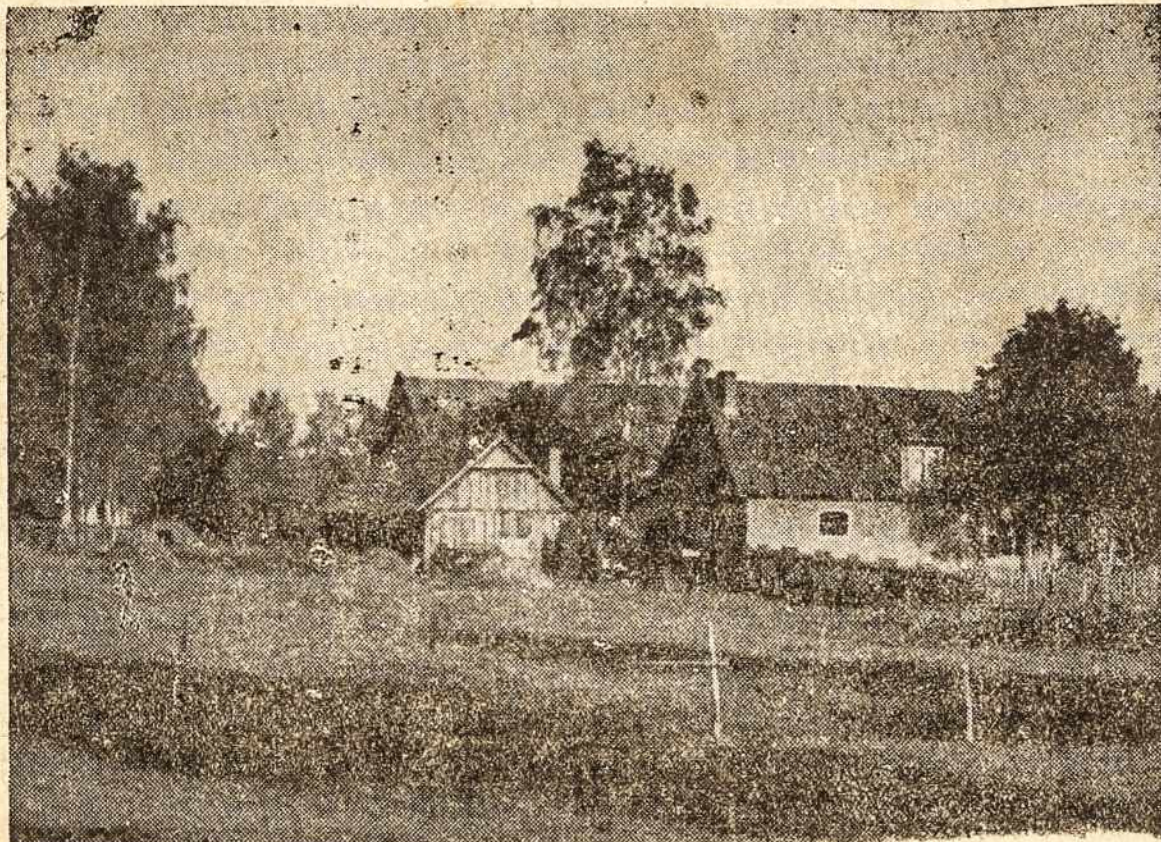
Finalmente em 1846 o Congresso aprovou a lei que estabelecia o Instituto, o qual seria dirigido por uma junta de diretores compostos de vice-presidente dos Estados Unidos, do Secretário da Justiça, 3 senadores, 3 congressistas e 6 cidadãos. Formação essa que permanece até nossos dias.

Em 1846 a junta de diretores elegeu a Joséph Henry como seu primeiro secretário. Henry era o diretor geral e professor formado em Ciências pela Universidade de Princeton e sua escolha foi uma obra feliz. Para ele, o fomento e a difusão do ensino significava pesquisa original e publicação dos resultados. Sob sua liderança, o Instituto grangeou prestígio, que conserva até hoje, e seu nome representa uma organização científica profissional de reputação internacional.

Pečkauskų vaikams nebuvo drauziama bendrauti su kaimiečių vaikais, kalbėtis su jais žemaitiškai, nors šeimoje namie buvo kalbama lenkiškai. Šeimoje vyravo demokratiška dvasia, pagrįsta artimo meile.

irmuosius mokslus Marija Pečkauskaitė išėjo namie; viena jos mokytoja buvo vilnietė, kita — varšuvietė. Vaikystę Marija praleido Lūbanavo dvare. Vėliau visa jų šeima persikėlė į Užvenčio dvarą. Tuomet jos mokytojas buvo Povilas Višinskis. Šis studentas turėjo Marijai lemiamos įtakos. Jis paveikė jos tautinį apsiėmimą. Jis paskatino ją įsijungti į patrijotinį sąjūdį, paragino rašyti. Iš karto Marija rašė lenkiškai o jos straipsnius Višinskis versdavo į lietuvių kalbą ir siuntinėjo į «Varpą» ir «Ūkininką». Ji gerai pramoko lietuviškai. Vėliau ji susipažino su Tumu-Vaižgantu. Jos straipsniai nukrypo į «Tėvynės Sargą», «Viltį», «Šaltinį», «Draugiją», «Vilniaus žinias» ir kt.

Buvo įstojusi į Petrapilio Šv. Kotrynos gimnaziją, bet dėl silpnos sveikatos ir dėl lėšų stokos, greit turėjo grįžti namo. Gimnazijos kursą pabaigė privačiai. Povilo Višinskio pastanomis gavo «Motinėls» stipendiją ir 1905 išvyko į Šveicariją studijuoti literatūros ir pedagogikos. Nuo to laiko didžiausias įtakos turėjo Ciuricho pedagogas prof. F. W. Foersteris. 1907 grįžo į Lietuvą. 1909 Vilniuje iš aikės mokytojos egzaminus. Mokytoja o Marijampolė «Žiburio» progimnazijoje ir vadovavo merzaičių bendrabučiui. Prasiėdęs Pirmajam Pasauliniam karui mokykla buvo iškeičta į Rusiją. Marija Pečkauskaitė pasiliko Lietuvoje ir persikėlė į Židkus, Žemaitijoje, kur pastoviai gyveno iki savo gyvenimo pabaigos. Iš visos šeimos likusi viena, buvo prisiglaudusi pas kun. K. Butautą. Nuolat rašė įvairius lietuviškus laikraščius. Pati vos pragyvendama, leido į mokslus vieną gabų našlaitį berniuką, pati asmeniškai lankė ir šelpė savo miestelyje esančius vargšus.

Gražu prisiminti savo gimtinę.

(pabaiba iš 4 pusl.)

RAŠTAI

Šatrijos Raganos raštai yra išspausdinti 7-se tomuose. Į juos įeina jos grožiniai veikalai: «Viktutė», «Vincas Stonis», «Sename dvare», «Irkos tragedija» ir kiti smulkesni. Taip pat įdėti ir jos pedagoginiai darbai: «Motina auklėtoja», «Rimties valandėlė». Atskirais leidimais išleisti jos vertimai: H. Sinkevičiaus «Dykumose ir giriose» ir Foersterio: «Jaunuomenės auklėjimas auklėjimas ir auklėjimas».

KŪRYBA

Šatrijos Ragana labiau už kitas rašytojas įvedė į savo kūrybą autobiografinio elemento. Viktutėje yra jos pačios tautinio susipratimo kelias, «Sename dvare» jos šeimos gyvenimo kronika. Ne sunkiai galima atpažinti ją pačią, jos tėvą ir močiną. Ji yra moralistė ir auklėtoja. Jos auklėjimo bruožai tyri kaip krištolas. Ji jautri blogiui ir neteisybei, isur jau šiame vidine šiluma, stiprios emocijos, lyrizmas, pakiumas nuo žemės. Visoje Šatrijos Raganos kūryboje žymiausios idėjos yra šios: tautinės sąmonės žadinimas, liaudies

švietimas mokslo pamegimo skatinimas. Rašytojos vaizduojami asmenys savo pavyzdžiu traukia į pastaukojimą altruizma, teisingumą, darbštumą, gailestingumą ir kitas dorybes. Šios idėjos taip gražiai įpintos į atskirus vaizdus, situacijas ir žmones, kad ne tik kad nekenkia rašytojos kūrinį meniškumui, bet lyg savaime išplaukia.

Šatrijos Ragana yra reta įvairiaspalvė savo žanru ir nuotaikomis, rašytoja. Ji praplėtė lietuvių literatūros meninę skalę, įnešė į ją naujų vejų savito vaizdavimo principų, jos kūrinuose net gali ma įžiūrėti mūsų naujosios moderniosios literatūros pradmenų.

Pirmoji balandžio Lietuvoje

LM redakcija pasinaudojo ir bal. pirmąją gybtelti viešiesiems apsilaidimams. Vilniuje. Apie išgarsintą operos teatro statybą pranešė tokią «naujienu»:

«Respublikos teatrai ir scenos meno mylėtojai šią savaitę paminėjo Tarptautinę teatro dieną. Ypač gražų indelį įnešė Vilniaus statybainkai:

ta dieną naujų operos ir baleto teatro rūmų statyboje vietoje kasdienaių dviejų statybinių dirbo net trys»...

Apie Gedimino (Katedros) aikštę:

«Seismologinių stočių duomenimis, Vilniuje įvyko žemės drebėjimas. Laimei, jis nebuvo stiprus, o padarinius galima pastebėti nebent Gedimino aikštėje įvykusio drebėjimo epicentre. Čia ir dabar tebekępso išvartytos grindinio plytos, susikaupę gražūs vandens baseinėliai, kuriuose reikėtų įveisti retesnių žuvų. Apskritai, ar nevertėtų šią aikštę, kuri ir ateity, matyt, grims, paversti gražu ežerėliu su gubėmis, dirbtine sala (joje šokių aikštelė, bufetas ir kt.) ir gal net su mažų garlaivių pavežančiu pėsčiuosius iš Gorkio (Pilies) gatvės į prospektą»...

Apie knygų ir kino teatrų duris:

«Kaip sužinota iš gerai informuotų sluoksnių, šių metų balandžio 1 dieną buvo pradėta baigti pradėti sostinės Centrinio knygyno durų rekonstrukcijos darbai. Tai labai humaniškas aktas, nes iki šiol knygynas primena spąstus įsibrauti dar šiaip taip gali, o ištrūkti su didesniu nuosipirktų knygų glėbeliu — nebandyk. Sako, kad vien dėl šios priežasties knygynas nepardavė kankurių mūsų rašytojų storų knygų. (Storiausios knygos — Guzevičiaus Venecijos memuariniai romanai ir kiti pasigarbinimai, nelabai godžiai perkami dėl kitų priežasčių, negu knygyno durų siaurumas).

Padidinti dešimčia procentų durų pralaidumą žada sostinės kino teatrai ir parduotuvės, kurie iki šiol atsargines duris jų amortizacijos ekonomijos sumetimais laikė už devynių užraktų...

(ELTA)

SIDĖMĖTINI ADRESAI LIETUVOS ATSTOVYBES URUGUAY, MONTEVIDEO:

p. Anatol. Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180. Veikia kasdien prieš piet.

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA ZELINA: Rua Inacio ir Av Zelina, Mons. Pío Ragažinskas, Tel. 63-5975.

Sv. Juozapo Vyrų Brolijos Pirmininkas p. Juozas Matelionis, Rua Iatai, 150 — Casa Verde Tel. 51 4011

PIGI IR GERA KOKYBĖ!

Česlovas Jakiunas

Parduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams. Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel. 52-2289, S. Paulo Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų.

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294 São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui teikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

BRAZILIJOS LIETUVIŲ ŽINIAI

Lietuvos diplomatijos šefas p. St. Lozoraitis praneša, kad mirus įgaliotam ministeriui Dr. Frikui Mejeriui, Brazilijos lietuviams konsularinius patarnavimus (pasai, įvairūs liudijimai ir k.) laikinai atliks Lietuvos pasiuntinybė Urugvajuje. Jos adresas yra:

Legacion de Lituania
Ciudad de Paris 5836
Montevideo, Uruguay

Metalurgica ARPRA LTDA.

METALÚRGICA — FABRICAÇÃO DE PEÇAS
PARA AUTOMÓVEIS

ESTAMPAS, PEÇAS ÉSTAMPADAS E FERRAMENTAS

Rua Marechal Malet, 97 - 125 Tel. 63-5821 — v. Zelina
V. Prudente

Caixa Postal 371 — São Paulo

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMAOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas. Kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

TÉVAI JÉZUITAI: Rua Lituania, 67, Mooca — Tel. 92-2263

LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJOS — Pirmininkas p. Aleksandras Bumblis, Rua Gen. Fonseca Teles, 600 Tel. 81-6423.

Iždininkas p. JORGE GARSKA: Rua Oratorio, 3093, Alto da Mooca.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS S. PAULY:

V. ANASTACIO, Rua Camacan, 625 — trečiadieniai 18,30 val.

MOOCA, Rua Lituania, 67, šeštadieniai 14 val.

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdieną ir kiekvieną sekmadienį, kaip iki šiol

Mooca r. Lituania, 67 Lietuvių Namų koplyčioje:

Sekmadieniai ir šventadieniai 8,00 ir 17,00 val. Darbe dienomis 7 ir 7,30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko kai turimos metinės ar 7 dienišios;

išpažintys čia klausomos kasdieną prieš mišias,

Pirmą mėnesio sekmadienį Parque das Nações 10 val; Casa Verde, 17,15 val;

Antrą:

Jačana klierikų kopl. 8,30 val Bom Retire, 10 val; Utinga 16 30 val.,

Trečią

Agua Rasa 8,30 val., Moinho Velho 11,30 val., Lapa 16,30 val.,

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,30 val., Vila Bonilha 10,30 val. v. Prudente 18 val.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama KETVIRTADIENIAI 18 val. 40 min.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIENINTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTI «MŪSŲ LIETUVA».

V. Zelina

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

MAS VILA ZELINOJE

Motinos Dienos minėjimas bus bus 12 d. gegužės, su šia programa: 11 val. šv. mišios, 15 val. seselių pranciškiečių gimnazijos salėje bus pagerbta motinos su įvairia ir įdomia programa, kurią ruošia žilvitičiai ir Liet. Kat. Bendruomenės choras, P. H. Mošinskienė su žilvitičiais ruošia įdomų vaidinimą, L. Aleknavičiūtė moko tautinius šokius, muzikos mokytoja L. Šukytė su vyresnėmis žilvitičėmis paruos kelias dainas. L. K. Bendruomenės choras pajvaisins Motinos Dienos programą su tai dienai paruoštomis dainomis.

Kas nori užsakyti Vasario 16 iškilimų nuotraukų, gali tai padaryti pas fotografą: Largo Vila Zelina foto «Universo».

Svento Juozapo Vyrų Brolija 4 dieną gegužės švenčia savo 27-tas metines.

Sekmadienį, t.y. 5 gegužės, bus iškilmingos šv. mišios 11 valanda Brolijos interacijai Vila Zelinos lietuvių bažnyčioje, ta pačia proga kviečiame prijaučius dalyvauti.

Sv. Juozapo Vyrų Brolija

Šį sekmadienį, tuojau po sumos Švento Juozapo Vyrų Brolija šaukia savo narių susirinkimą Jaunimo Namuose, narių dalyvavimas būtinas.

Liet. Kat. Moterų Draugijos (jaunesnės kartos) susirinkimas

mas šaukiamas šį šeštadienį 17 val. Vila Zelinoje. Narės ir suinteresuotos draugijos veikiu, kviečiamos įdalyvauti.

Dr. El. Draugeliui, vienam iš ateitininkų organizatorių, aktyviai dalyvavusiam Lietuvos nepriklausomybės atstatyme, jos politiniame gyvenime, buvo seimo narys, balandžio 11 d. suėjo 80 metų amžiaus.

Apolonija ir Juozas Vaičiūnai, bal. 21 d. minėjo vedybų gyvenimo ausinį jubilėjų, kurį jubilėiams suruošė jų dukterys, sūnūs, marčios, žmonės ir anūkai. 11 val. prieš šv. mišias jaunuosius palaimino ir pasakė pamokslą prel. P. Kagažinskas.

Šį šeštadienį sukurs šeimos žinią Maia Helena Pilipavičiūtė su Laertes Pereira.

praėjusį šeštadienį choro valdyba choristams suruošė arbatėlę, kuri praėjo jaukiuose nuotaikoje.

Sv. JUOZAPŲ Vyrų Brolija užsimojo šaukia paminėti «Mūsų Lietuvos» 20-ties metų sukaktį. Puikus spaudos balius bus gegužės 25 d. Jaunimo Namuose Zelinoje. Pakvietimus galima gauti: Zelinoje pas Juozą Baužį, Igną erbicką, Vytautą Žalkauską, Kazimierą Rimkevičių, Kazimierą Triubą; Vila Prudentėje pas Motiejų Tamaliūną, Case Verdėje pas brolius Matelionius. Pasiskubinkite juos išgityti, nes vietos ne per daugiasiai ir pakvietimų skaičius ribotas.

DR. ANTONIO SIAULYS

C. R. M. 10 647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo

Medico da Cruzada Pro Infancia

Especialista em Obstetricia pela Maternidade de S. Paulo

Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras

Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas

Jonsultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576

Mooca, Fone 92-3991

Atende-se com hora marcada

DR. JONAS NICIPORCIUKAS

Cirurgião Dentista

p/ Universidade de São Paulo

RAIOS X

Consultorio: Rua Capí Pacheco Chaves, 1206;

Vila Prudente, Tel. 63-5352

Irašyk savo vardą lietuviu tautos kankiniu koplyčioje sv. Petro Bazilikoje Romoje

Lietuvių Tautos Kankinių Atminimui
Aušros Vartų Šv. Marijos—Gailėtingumo Motinos
Koplyčios Darbai Jau Pradėti.

Koplyčia Bus Baigta 1968 Metais;
Jeigu Laiku Surinksime Lėšas.

Visi Lietuviai, Ne Tik Suaugę, Bet Ir Vaikai
Prisidėkime Savo Auka Prie Šio

Mūsų Tautos Kankinių Paminklo.

Aukoms Adresas: Lithuanian Martyrs Chapel Fund
2701, W. 68 St, Chicago, Ill. 60629.

Amerikoje aukos yra nurašomos nuo mokesčių
(tax deductible).

Mooca

TVERIAMA PARAPIJOS TARYBA

Kadangi šv. Kazimiero parapija išsisklaidžiusi po plačias apylinkes, reikia labiau ją sujungti. Tam tikslui bus numatomi arba renkami įvairių vilų įgaliotiniai, kurie atstovaus apylinkės lietuvius, jie bus šaukiami į bendrus asmeninės parapijos pasitarimus, ir per juos bus informuojami tikintieji.

ŽMONĖS MĖGSTA ĮVAIRUMUS

Balandžio 19 d. 16 val. Tėvas J. Bružikas, SJ vyskupui leidus atlaikė šv. Mišias Tautų Parke Kazimiero Skorupskio namuose. Kad prisirinko žmonių... Mat naujiena, nes niekad nematę, kad namuose kunigas galėtų laikyti Mišias. Būtų buvę dar daugiau žmonių, jeigu Mišios būtų buvusios nukeltos į 7 ar 8 valandą vakaro. Iš džiaugsmo verkė ir jaudinos 80 metų įsenelė p. Skorupskienės motina Joana Matuzonienė, kuri būdama akla ir 20 metų neišei-

dama iš kambario, susilaukė tokio malonumo išklaudydama šv. Mišių lietuvių kalboje ir išgirdusi «Pulkin ant kelių» ir kitas giesmes. Buvo labai dėkingi visi žmonės, o ypač senelė. Po pamaldų įvyko agape, lyg pirmų krikščionijos amžių prisiminimas.

Gegužės mėn. 3 d. 20 val. Tėvas Leonas Zaremba pravęs Šv. Rašto skaitymo ir išsiaiškinimo valandėlę Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Ateikite geriau susipažinti su Šventu Raštu.

NĖRA PAREGA ŠVESTI

Iš Romos atėjo leidimas, kurį Brazilijos vyskupas garsina, kad tikintieji laisvi nuo pareigos klausyti mišių šiomis dienomis sausio 6, kovo 19, Dangun Žengimo dienoj, birželio 29, rugpjūčio 15 ir lapkričio 1.

Gi dienomis: sausio 1, Dievo Kūno šventėje, gruodžio 8 ir gruodžio 25 tikintieji privalo išklausti šv. mišių. Taip pat sekmadieniais, kaip ir anksčiau visi įpareigoti lankyti bažnyčią ir nedirbti sunkių darbų.

HOTEL GUARANY

O MAIS CENTRAL

APARTAMENTOS

PREÇOS MODICOS

PROPRIETARIOS

Patricio Belmonte & Filho

Rua São Paulo, 106 - Fone 554

Caixa Postal 90

POÇOS DE CALDAS

Mediante apresentação deste anuncio haverá desconto

Dr. Victor Pedro Sculytis

Cirurgião dentista pela Universidade S. Paulo

C. R. O. S. P. Nr. 727

Clinica de adultos e crianças Fluor — RX —

Alta rotação.

Endodontia e ortodontia movel (ortopedia),

Taisomi kanalai ir kreivi dantys.

Rua França Carvalho, 121, Moóca,

Arti Dr. Vinco Kudirkos mokyklos rūmų.

"MŪSŲ LIETUVOS" ATSISAUKIMAS

Visi gerai žinote, kaip smarkiai pakilo kainos ir nuolat kyla. Laikraščiu sunku išsilaikyti, kai skaitytojų skaičius nedidelis ir tas pats nuolatos mažėja, kadangi senieji lietuviai išmiršta, o jaunimas ne labai moka lietuviškai. Tada suglaustomis jėgomis reikia laikyti, ką dar turime.

Štai atsišaukiu į lietuviškas ir patrijotiškas tautiečių širdis Padėkite išlaikyti savaitraštį "Mūsų Lietuvą". Kiekvienas skaitytojas būtina pasistenkite surasti ir prikaltinti nors po vieną naują skaitytoją, o esamieji skaitytojai kuo greičiausia atsilyginkite už laikraštį už šiuos metus ir gal užsilikusią skolą, pridėdami viršaus nors mažą auką. Ir padarykite būtina iki gegužės mėnesio galo.

O kai įvyks "M. L." 20 metų minėjimas gegužės 25 d. V. Zeliniuj, visi kurie skaito ar neskaito minėtą laikraštį, malonėkite atvykti į ruošiamas sukaktuves.

M. L. administratorius
J. Bružikas, S. J.

ŠIAI, KĄ KASO JĖZUITAI

Jūs, tur būt, esate girdėję, kad šių metų pradžioje išėjo iš spaudos pilnas lietuviškas mišiolas. Tą mišiola J. E. vyskupas V. Brizgys pavadinio istorinų, Draugas atsiiepė apie mišiola labai šiltais žodžiais, o prelatas L. Mendelis rašė, kad tai tikrai gražus veikalas, pirmas toks mūsų g. azio je kalboje.

Pasidami mišiola į lietuvių kalbą, mes siekėme dvigubo tikslo: religinio ir tautinio. Iš tikrųjų, kaip senosios mūsų tėvų maldaknygės yra suvai dinusios savo laiku religini ir tautini vaidmenį, taip ir šis mišiolas gali būti labai naudingas visiems lietuviams. Šis 1024 puslapių patogaus formato leidinys įves Jus į istorinę mišių aukos raidą, padės suprasti besimeldžiančios bažnyčios dvasią ir parodys liturgijos plaesnės reformos reikala.

Tautiniu atžvilgiu mišiolas bus vertingas ypač jaunimui, nes, bręstant svetimėje aplinkoje, jam bus nuolatinė kalbos pamoka, Net neturėdamas progos lankyti lieviškų pamaldų, lietuvis, vartodamas mišiola, pasijus susijęs su savo kraštu, kuriame skambantie patys maldos ir giesmių žodžiai, I mišiola įdėtos dažnai vartojamos maldos, litanijos ir giesmės atstos Jums įprastas maldaknyges. Šiaurės Amerikoje mišiolo kaina 8 dol, Pietų Amerikoje daroma nuolaida. (Brazilijoje 5 dol, arba 16 nkr.)

Su geriausiais linkėjimais
Tėvai Jėzuitai

PS. Brazilijoje galima kreiptis pas tėvus jėzuitus Mokoje, rua Lituania, 67, tel. 92-2263.